

Broj: 04-45-1-9777/23

Sarajevo, 26. decembar 2023. godine

**UPUTSTVA ZA PREDAJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSEBNIH
IZVJEŠTAJA
ZA PERIOD I – XII 2023. GODINE**

Pravna lica su dužna sastaviti i prezentirati finansijske izvještaje za poslovnu godinu propisane u čl. 36. do 44. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21, u daljem tekstu: Zakon), za period I-XII 2023. godine i iste predati Finansijsko-informatičkoj agenciji (u daljem tekstu: FIA), a prema sjedištu pravnog lica, najkasnije do 29. februara 2024. godine.

Prilikom sastavljanja i prezentiranja finansijskih izvještaja pravna lica iz čl. 3. i 5. Zakona obavezna su, u skladu sa članom 4. Zakona, primjenjivati Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za mala i srednja preduzeća (MSFI za MSP), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (MRSJS), Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (u daljem tekstu: Kodeks) i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice, kao i naknadne izmjene tih standarda i povezana tumačenja te buduće standarde i povezana tumačenja koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (MFR), prevedene i objavljene u skladu s propisom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine, a čija je primjena propisana u članu 2. tačka s) Zakona.

U vezi sa sastavljanjem, predajom i obradom finansijskih izvještaja po godišnjem obračunu za 2023. godinu, Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo financija (u daljem tekstu: Ministarstvo) daje sljedeća Uputstva:

1) Obveznici izrade i predaje finansijskih izvještaja za 2023. godinu su: profitna pravna lica koja samostalno obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružaju usluge na tržištu radi sticanja dobiti u skladu s odredbama propisa koji reguliraju poslovanje privrednih društava i osnovana su u skladu sa propisima Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kao i neprofitna pravna lica koja se ne osnivaju radi sticanja dobiti (političke organizacije, sindikalne organizacije sa svojstvom pravnog lica, fondacije, udruženja, komore, vjerske zajednice u dijelu obavljanja privredne ili druge djelatnosti u skladu s propisima kojima je uređeno obavljanje tih djelatnosti, kao i druge organizacije organizovane po osnovu učlanjenja).

Izrada i prezentiranje finansijskih izvještaja se odnosi i na pravna lica i druge oblike organizovanja koje je pravno lice sa sjedištem u Federaciji osnovalo u inostranstvu, ako propisima tih država nije utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i na one poslovne jedinice i pogone pravnih lica sa sjedištem izvan Federacije, ako se te poslovne jedinice i pogoni smatraju obveznicima poreza na dobit u Federaciji.

2) Finansijske izvještaje sastavljaju i ona pravna lica nad kojima je otvoren ili zaključen stečaj, odnosno pokrenut postupak likvidacije, u roku od 60 dana od dana pokretanja postupka likvidacije ili otvaranja stečaja.

Obveznik predaje finansijskih izvještaja kod kojeg je u toku poslovne godine nastala statusna promjena, odnosno promjena pravne forme, kao i obveznik predaje finansijskih izvještaja nad kojim je otvoren stečajni ili likvidacijski postupak, osim godišnjih finansijskih izvještaja, u Registar podnosi i finansijske izvještaje sačinjene na dan statusne promjene, odnosno promjene pravne forme, odnosno na dan otvaranja i zaključenja stečajnog ili likvidacijskog postupka.

Finansijske izvještaje nisu obavezna dostaviti ona pravna lica koja su registrovana u prethodnoj godini i nisu do 31.12. imali drugih promjena osim uplate obaveznog depozita. Isti su obavezni dostaviti FIA-i Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu, zaključno s danom 29. februara 2024. godine.

3) Obveznici iz tač. 1) i 2) ovog Uputstva finansijske izvještaje za izvještajni period I–XII 2023. godine sastavljaju u skladu sa važećim kontnim okvirom u 2023. godini, prezentiraju ih na odgovarajućim obrascima koji su propisani pravilnicima o sadržaju i formi finansijskih izvještaja objavljenim u „Službenim novinama Federacije BiH”, br. 81/21, 102/22 i 99/23.

Društva za osiguranje i reosiguranje, svoje izvještaje sastavljaju i prezentiraju u skladu s Pravilnikom o primjeni kontnog okvira za društva za osiguranje i reosiguranje („Službene novine Federacije BiH”, broj: 82/10) i Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja društava za osiguranje („Službene novine Federacije BiH”, br. 82/10 i 3/21), dok Izvještaj o promjenama na kapitalu društva za osiguranje i reosiguranje prezentiraju u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 81/21).

Članom 37. Zakona propisano je da finansijske izvještaje čine:

- a) Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda;
- b) Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period;
- c) Izvještaj o gotovinskim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine;
- d) Izvještaj o promjenama na kapitalu i
- e) Bilješke uz finansijske izvještaje.

Obrasci za finansijske izvještaje su dostupni uz pravilnike o sadržaju i formi finansijskih izvještaja i identični su za sva privredna društva klasificirana u skladu sa članom 5. Zakona.

Mikro i mala pravna lica i neprofitna pravna lica, razvrstana prema kriterijima iz člana 5. Zakona finansijske izvještaje prezentiraju kroz:

- a) Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda;
- b) Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period;
- c) Bilješke uz finansijske izvještaje.

Pored seta finansijskih izvještaja sva pravna lica iz tač. 1) i 2) ovog Uputstva u skladu s Pravilnikom o dodatnom računovodstvenom izvještaju za privredna društva-Aneksu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 99/23), koja knjigovodstvo vode u skladu sa kontnim okvirom za privredna društva obavezno podnose i Aneks-Dodatni računovodstveni izvještaj za privredna društva s bar kodom u papirnoj i elektronskoj formi.

Pravna lica, u skladu s članom 44. stav (4) Zakona, kao i članom 7. stav (2) Zakona o Registru finansijskih izvještaja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 07/21), predaju finansijske izvještaje obavezno u elektronskom formatu i na papiru. Excel format se može preuzeti na web stranici FIA-e na kojoj će biti dostupno i Korisničko uputstvo za računovođe.

Excel format koji se preuzima na stranici FIA-e sadrži sve propisane obrasce za popunjavanje finansijskih izvještaja.

Pravna lica koja imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske godine dužna su, za statističke i druge potrebe, FIA-i predati Bilans stanja, Bilans uspjeha i posebne izvještaje sačinjene prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku, za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, najkasnije do 29. februara 2024. godine.

4) Pravno lice koje je, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/15 i 75/21), statusno povezano, odnosno lice koje predstavlja maticu u grupi pravnih lica, dužno je sa 31.12.2023. godine sačiniti konsolidovani finansijski izvještaj za 2023. godinu s prikazom poslovnog rezultata matice na kraju poslovne godine u skladu s Pravilnikom o uslovima i pravilima konsolidacije finansijskih izvještaja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/21) i predati FIA-i (prema sjedištu pravnog lica) najkasnije do 30. aprila 2024. godine.

5) Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja svi obveznici predaje finansijskih izvještaja su dužni samostalno izvršiti razvrstavanje u skladu s kriterijima iz člana 5. Zakona te obavezno dostaviti FIA-i (prema sjedištu pravnog lica) Obavijest o

razvrstavanju pravnog lica na mikro, mala, srednja ili velika pravna lica, istovremeno s predajom finansijskih izvještaja.

FIA-a je dužna odbiti prijem finansijskih izvještaja podnesenih od strane onih obveznika koji ne dostave ispravno Obavijest o razvrstavanju sačinjenu na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja.

Kod pravnih lica koja dostavljaju finansijske izvještaje, FIA je dužna izvršiti kontrolu podataka iz finansijskih izvještaja te, ukoliko utvrdi da dostavljena Obavijest o razvrstavanju nije u skladu s kriterijima (visina prihoda, imovina, broj zaposlenih), dužna je istu odbiti i vratiti pravnom licu uz zahtjev za dostavljanje nove Obavijesti o razvrstavanju.

6) FIA-a je dužna Ministarstvu, uz analizu poslovanja subjekata u Federaciji za 2023. godinu, obavezno, u pisanoj formi, dostaviti i podatke o broju velikih, srednjih, malih i mikro preduzeća u roku od 60 dana od isteka rokova za njihovu predaju u Registar.

FIA je dužna, u roku od 30 dana od dana isteka rokova predviđenih za predaju finansijskih i drugih dokumenata u Registar, obavijestiti Poreznu upravu FBiH o obveznicima predaje finansijskih izvještaja koji ih u roku nisu predali.

FIA je obavezna uspostaviti evidenciju (registar) subjekata koji sačinjavaju finansijske izvještaje u skladu sa MSFI za MSP, te Ministarstvu dostaviti izvještaj o takvim obveznicima i to najkasnije do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.

7) U skladu s članom 44. Zakona, finansijski izvještaji pravnih lica moraju biti potpisani od strane certificiranog računovođe s važećom licencom i ovlaštenog lica za zastupanje pravnog lica i ovjereni pečatom certificiranog računovođe i pečatom pravnog lica - podnosioca izvještaja.

FIA je dužna odbiti svaki finansijski izvještaj koji nije potpisan i ovjeren u skladu s članom 44. Zakona.

8) Sva pravna lica dužna su odluku o utvrđivanju finansijskih izvještaja od strane nadležnog organa i odluku o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokrića gubitka, predati FIA-i najkasnije do 30. juna 2024. godine za prethodnu godinu.

9) Pravna lica razvrstana u srednja i velika pravna lica dužna su Izvještaj o poslovanju iz člana 42. Zakona, predati FIA-i najkasnije do 30. juna 2024. godine za prethodnu godinu.

Finansijski izvještaji velikih pravnih lica i pravnih lica čiji vrijednosni papiri kotiraju na tržištu kapitala moraju sadržavati i prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja u skladu s članom 43. Zakona.

10) Pravna lica, obveznici predaje finansijskih izvještaja, na osnovu utvrđenog godišnjeg obračuna, obavezno predaju i Izvještaj o obračunatim i uplaćenim vodnim naknadama, obrazac «OVN» u skladu s odredbama Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06), Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, br. 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12) i Odlukom o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/07, 10/14 i 3/16).

11) Svi obveznici predaje finansijskih izvještaja, na osnovu utvrđenog godišnjeg obračuna, dužni su predati i obračun posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, obrazac „ZS“, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10) i Uputom o načinu obračunavanja i uplati posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/08).

12) Obveznici predaje finansijskih izvještaja, u vezi sa obračunom i predajom obrasca «ONŠ», naknada za eksploataciju šuma i ostalih prihoda, postupaju u skladu sa odredbama Uredbe o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 83/09, 26/10, 38/10 i 60/11), Uputstvom o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu i unapređenje šuma („Službene novine Federacije BiH“, broj: 44/10), mišljenjem Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-029/10 od 12.10.2010. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 77/10) i presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-28/10 („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/11).

13) Nadležni organi i organizacije će od FIA-e preuzeti posebne podatke iskazane na obrascima i koristiti za svoje potrebe i to: «OVN» Obračun posebnih vodoprivrednih naknada; «ONŠ» Obračun naknada za eksploataciju šuma (zaostale uplate); te „ZS“ obračun naknade za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i druge naknade.

14) Obveznici izrade i predaje finansijskih izvještaja su i budžetski korisnici Federacije, kantona, gradova i općina kao i vanbudžetski fondovi.

Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi su korisnici definirani članom 2. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) svoje godišnje izvještaje podnose u skladu s odredbama člana 19. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i

Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21 i 97/23), a koji se sastoje od:

- računovodstvenih izvještaja budžetskih korisnika i
- analize iskaza (tekstualni dio).

Obrasci za godišnje izvještaje Budžeta, budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova su:

1. Račun prihoda i rashoda (obrazac PR);
2. Bilans stanja (obrazac BS);
3. Izvještaj o novčanim tokovima (obrazac NT);
4. Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju (obrazac KIF);
5. Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta (obrazac GIB);
6. Godišnji izvještaj o investicijama (obrazac INV-01);
7. Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih;
8. Izvještaj o obračunatoj i uplaćenju naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća;
9. Izvještaji o ostalim finansijskim podacima (obraci A, B i C).

Izvještaj o novčanim tokovima sastavljaju trezori ministarstva finansija i službe za finansije.

Obrasci godišnjih izvještaja su jednoobrazni za sve budžetske korisnike na svim nivoima vlasti.

Izradi godišnjih izvještaja, na propisanim računovodstvenim obrascima, budžetski korisnici pristupaju nakon što obave sve predbilansne radnje i završna knjiženja.

Budžetski korisnici izrađuju i podnose godišnje finansijske izvještaje za budžetsku godinu od 1. januara do 31. decembra.

Javna preduzeća izrađuju i podnose poslovne izvještaje periodično, na Obrascu JP u skladu s članom 3. st. (2) i (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Budžetski korisnici popunjene godišnje obrasce u elektronskoj i pisanoj formi dostavljaju nadležnom ministarstvu finansija, odnosno službi za finansije do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Javna preduzeća popunjene obrasce u elektronskoj i pisanoj formi dostavljaju nadležnom ministarstvu, odnosno službi za finansije.

Uz finansijske izvještaje, budžetski korisnici su dužni dostaviti i bruto bilans u elektronskoj formi.

Godišnji finansijski izvještaji moraju biti ovjereni potpisom i pečatom certificiranog računovođe, potpisani od strane ovlaštenog predstavnika budžetskog korisnika i ovjereni pečatom budžetskog korisnika-podnosioca.

15) Budžetski korisnici dostavljaju FIA-i izvještaje u 2 (dva) primjerka, od čega je jedan primjerak za potrebe Federalnog zavoda za statistiku, a najkasnije do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu:

- 1) Račun prihoda i rashoda;
- 2) Bilans stanja;
- 3) Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju;
- 4) Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih;
- 5) Izvještaj o obračunatoj i uplaćenju naknadi za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (Obrazac ZS) i
- 6) Statistički obrazac - Godišnji izvještaj o investicijama (Obrazac INV-01).

16) Općinske i gradske službe za finansije dužne su dostaviti godišnje računovodstvene izvještaje iz tačke 14) ovog Uputstva kantonalnim ministarstvima finansija do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Vanbudžetski fondovi dostavljaju svoje godišnje izvještaje resornim ministarstvima, kantonalnim ministarstvima finansija i Ministarstvu do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Općinske i gradske službe za finansije dostavljaju godišnje izvještaje za budžete općina i gradova općinskom i gradskom vijeću do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva finansija dostavljaju godišnje izvještaje za budžete kantona Vladi kantona do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva finansija dostavljaju godišnje izvještaje za budžete općina i gradova i godišnje izvještaje za budžete kantona Ministarstvu do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Kantonalna ministarstva finansija vrše konsolidaciju izvještaja na nivou kantona. Takvi izvještaji služe za kantonalni nivo vlasti.

Ministarstvo na osnovu podataka iz Glavne knjige Trezora, sačinjava godišnji izvještaj za budžet Federacije Bosne i Hercegovine i dostavlja Vladi Federacije do 15. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo je dužno podnositi Vladi na razmatranje periodične konsolidovane finansijske izvještaje za sve nivoe vlasti u roku od 40 dana po isteku obračunskog perioda, a za period 1. januar - 31. decembar do 25. aprila tekuće godine.

17) Budžetski korisnici dužni su da uz godišnje računovodstvene izvještaje dostave i tekstualni izvještaj u kome će obrazložiti izvršenje budžeta, s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

Budžetski korisnici dužni su podnijeti i informaciju o događajima koji su nastali poslije datuma pod kojim je bilans sastavljen do dana sastavljanja informacije, ako ti događaji utječu na stanje imovine i na bilans rashoda i prihoda izvještajne godine.

18) Pored navedenih, Zakonom propisanih, finansijskih izvještaja, svi obveznici podnošenja finansijskih izvještaja iz tačke 3) ovog Uputstva, na osnovu utvrđenog godišnjeg obračuna, dužni su, uz finansijske izvještaje, predati i posebne obrasce i to:

- Obrazac - Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih.

19) Pravna lica iz tač. 1) i 2) ovog Uputstva, u skladu sa Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 63/03 i 9/09) i Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, obavezno podnose FIA-i i posebne obrasce s podacima koji se koriste za potrebe statističkih istraživanja iz oblasti nacionalnih računa, a u svrhu izračunavanja Bruto domaćeg proizvoda (GDP-a) i investicija u Federaciji i to:

- „Godišnji izvještaj o investicijama za 2023. godinu” (obrazac INV – 01). Ovaj obrazac s bar kodom u papirnoj i elektronskoj formi popunjavaju i podnose sve pravna lica obveznici sačinjavanja i podnošenja godišnjeg obračuna, bez obzira da li su ili nisu imali ulaganja u stalna sredstva.

20) Finansijski izvještaji na osnovu utvrđenog godišnjeg obračuna za period I-XII 2023. godine popunjavat će se u novčanoj jedinici konvertibilnoj marki (KM) i na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Federaciji, u apsolutnim iznosima, bez decimala.

21) Prijem, kontrolu i obradu finansijskih izvještaja, računovodstvenih iskaza i posebnih podataka o godišnjem obračunu za period I-XII 2023. godine vršit će FIA-a prema Klasifikaciji djelatnosti i na računovodstvenim izvještajima koji odgovaraju potrebama obveznika u smislu vođenja knjigovodstvene evidencije.

22) Za navedeni obračunski period obavezno se sastavlja porezni bilans i elektronskim putem podnosi Poreznoj upravi FBiH u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH”, br. 15/16 i 15/20) i važećih podzakonskih akata.

23) U skladu s članom 44. stav (6) Zakona, rok za predaju revizorskog izvještaja s priloženim finansijskim izvještajima dioničkih društava i subjekata od javnog interesa koji su predmet revizije je najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, ili šest mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravno lice ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine. Rok za predaju revizorskog izvještaja s priloženim konsolidovanim finansijskim izvještajima i revizorskog izvještaja s priloženim finansijskim izvještajima ostalih pravnih lica, koji su bili predmet revidiranja, je najkasnije do 30. septembra tekuće godine za prethodnu godinu, ili devet mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravno lice ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine.

24) FIA je dužna Poreznoj upravi FBiH dostaviti podatke o pravnim licima koja nisu postupila u skladu s odredbama člana 44. stav (6) Zakona u roku od 30 dana od dana isteka rokova predviđenih za predaju revizorskih izvještaja u Registar.

FIA je dužna u roku od 30 dana od dana isteka rokova predviđenih za predaju revidiranih izvještaja pismeno obavijestiti i Ministarstvo o obveznicima revizije iz tačke 23) ovog Uputstva koji nisu dostavili revidirane izvještaje.

25) Svi obveznici izrade i predaje finansijskih izvještaja za period I-XII 2023. godine dužni su se pridržavati ovog Uputstva.

CO:

1. Federalni zavod za statistiku
2. Savez računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH
Savez računovođa, revizora i finansijskih djelatnika FBiH
3. Finansijsko-informatička agencija
4. Porezna uprava Federacije BiH

